

Aelmans ROM
t.a.v. Sjoerd van de Venne
Kerkstraat 4
6367 JE Voerendaal

Belfeld, 8 juli 2014

Flora- en fauna-inspectie locatie Kerkplein 8 te Mesch

door: ir. Hans Hovens, Faunaconsult
in opdracht van: L. Beuken

Inleiding

Aelmans ROM begeleidt de omvorming van een loods (een voormalige timmerwerkplaats) tot woning en heeft namens L. Beuken aan ecologisch adviesbureau Faunaconsult opdracht gegeven een flora- en fauna-inspectie uit te voeren. De ligging van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 1 (zie ook figuur 2 en 3).

Figuur 1. Ligging van het onderzoeksgebied (de te verbouwen loods is rood weergegeven en voorzien van het woord 'loods').

Figuur 2. De te verbouwen loods gezien vanaf de westzijde.

De Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van circa 500 plant- en diersoorten. Het gaat hierbij om alle inheemse zoogdieren (uitgezonderd bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle amfibieën en reptielen, een aantal vissen en enkele bij AMvB (Stb. 523, 2000) speciaal aangewezen plant- en diersoorten. Uitgangspunt van de wet is het 'nee, tenzij'- beginsel. Slechts voor een beperkt aantal handelingen kan op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet ontheffing worden verleend van de verboden uit artikel 8 t/m 11 van de wet (voor zover hiervoor niet reeds op basis van een ander artikel vrijstelling of ontheffing kan worden verleend). Voorwaarde daarbij is dat met de voorgenomen activiteit geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Kort gezegd worden de onder de Flora- en faunawet beschermde plant- en diersoorten in drie categorieën opgedeeld, met elk een ander regime wat betreft ontheffingen:

1. algemene soorten (FF1);
2. overige soorten (FF2);
3. streng beschermde soorten (FF3).

De categorie 'algemene soorten' - zoals mol en konijn - is voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag.

De categorie 'overige soorten' is eveneens voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag, mits die activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door het Ministerie van Economie, Landbouw en Innovatie (EL&I) goedgekeurde gedragscode. In zo'n code geeft een sector zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Bijvoorbeeld altijd eerst inventariseren waar de soorten precies voorkomen en daar met de werkzaamheden rekening mee houden (door een hol af te schermen of de standplaats van planten aan te geven). Als een sector nog niet beschikt over een goedgekeurde gedragscode, dan moet er bij ruimtelijke ingrepen bij eventueel voorkomende verblijfplaatsen van beschermde soorten van de

categorie overige soorten een ontheffing worden aangevraagd. Daarbij kan worden volstaan met een zogenaamde lichte toetsing. Dat houdt in dat de voorgenoemde maatregelen ‘geen afbreuk doen aan gunstige staat van instandhouding van de soort’.

De categorie ‘streng beschermde soorten’ omvat de soorten die worden genoemd in bijlage 4 van de Habitatrictlijn of bijlage 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet en alle inheemse vogels. Voor de categorie ‘streng beschermde soorten’ wordt slechts in een beperkt aantal situaties een vrijstelling verleend. Voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt géén vrijstelling en moet dus altijd een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffingsaanvraag voor streng beschermde soorten wordt getoetst aan drie criteria (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005):

- 1) er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort
- 2) er is geen goed alternatief
- 3) de activiteit past binnen een van de hierna genoemde belangen:
 - Onderzoek en onderwijs;
 - Repopulatie en herintroductie;
 - Bescherming van flora en fauna;
 - Veiligheid van het luchtverkeer;
 - Volksgezondheid of openbare veiligheid;
 - Dwingende redenen van openbaar belang;
 - Voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
 - Belangrijke overlast veroorzaakt door dieren;
 - Uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw;
 - Bestendig gebruik;
 - Uitvoering in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Deze drie criteria vormen de zogenaamde uitgebreide toets en aan alle drie criteria moet worden voldaan.

In sommige gevallen gelden bovendien aanvullende toetsingscriteria. Als het gaat om een ontheffingaanvraag in het kader van

- bestendig beheer en onderhoud in landbouw of bosbouw, of
- bestendig gebruik, of
- ruimtelijke inrichting of ontwikkeling,

én het gaat om ‘streng beschermde soorten’ en/of vogelsoorten, dan wordt extra getoetst op het volgende criterium:

- 4) de werkzaamheden moeten zodanig uitgevoerd worden dat er sprake is van ‘zorgvuldig handelen’.

Werkwijze

Op 7 juli 2014 heeft Faunaconsult het onderzoeksgebied en haar directe omgeving bezocht. Daarbij werden de aanwezige biotopen beoordeeld op hun geschiktheid als habitat voor beschermde diersoorten en beschermde planten. Tevens werd er gezocht naar (tekenen van aanwezigheid van) beschermde zoogdieren en planten. De te verbouwen loods werd van binnen en buiten afgezocht naar vleermuis-, steenmarter- en vogeluitwerpselen, braakballen en potentieel geschikte openingen voor vleermuizen en vogels. Dergelijke openingen werden nader geïnspecteerd met behulp van een zaklamp, ladder en boomcamera. Aan de hand van relevante verspreidingsgegevens (Bos et al., 2006; RAVON, 2004, 2006, 2007, 2010, 2011 en 2013 en de website www.waarneming.nl) is vervolgens ingeschat welke beschermde soorten mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomen.

Bevindingen

De huidige inrichting

Het plangebied bestaat uit een loods met gazon (met wilde planten als klein streepzaad, paardenbloem en paarse dovenetel) en enkele bomen als chamaecyparis, kronkelwilg, hazelaar en grove den.

Zoogdieren

De muren van de te verbouwen loods hebben geen openingen (zoals stootvoegen etc.). Het dak is belegd met eternieten golfplaten op stelconplaten. Deze stelconplaten zijn te glad voor vleermuizen, zodat er onder de 'golven' (zie figuur 4) geen vleermuizen kunnen zitten. Sporen, wissels, uitwerpselen etc. van zoogdieren die behoren tot de categorieën 'streng beschermde soorten' of 'overige soorten' zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen (zie tabel 1).

Tabel 1. Beschermde zoogdiersoorten die mogelijk een permanente verblijfplaats in het onderzoeksgebied hebben. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3
Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>)	X		
Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	X		
Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)	X		
Mol (<i>Talpa europaea</i>)	X		

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

Figuur 3. De te verbouwen loods vanuit het noorden.

Figuur 4. Zicht op de dakrand vanaf de oostzijde.

Broedvogels

De onder 'Zoogdieren' genoemde golven zijn tijdens het veldbezoek geïnspecteerd met behulp van een boomcamera. Daaruit bleek dat er geen vogelnesten aanwezig waren. De Provincie Limburg heeft het plangebied nooit onderzocht op het voorkomen van bijzondere vogels (www.natuurgegevensprovincielimburg.nl).

Overige beschermde soorten

In het onderzoeksgebied werden tijdens het veldbezoek alleen algemeen voorkomende planten aangetroffen. De biotopen in het onderzoeksgebied zijn ongeschikt als habitat van overige beschermde soorten. De Provincie Limburg heeft het plangebied nooit onderzocht op het voorkomen van beschermde planten (www.natuurgegevensprovincielimburg.nl).

Conclusies

- Vaste rust- en verblijfplaatsen van strenger beschermde soorten zijn afwezig. Tijdens de verbouwing hoeft er dus geen rekening te worden gehouden met vleermuizen, vogels of steenmarters.
- Gedurende het broedseizoen kunnen er algemene vogels in de struiken en bomen in het plangebied broeden. Indien deze vegetaties moeten worden verwijderd, dan dient dit buiten het broedseizoen van de meeste vogelsoorten (15 maart – 15 juli) te gebeuren.
- Voor het vernietigen van holen etc. en verstoren van beschermde zoogdieren van de categorie ‘algemene soorten’ voor ruimtelijke ingrepen, bestaat een vrijstelling op grond van ‘AMvB artikel 75’ van de Flora- en faunawet (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005). Er hoeft daarom geen ontheffing te worden aangevraagd.
- De in de Flora- en faunawet genoemde ‘algemene zorgplicht’ is ook op beschermde soorten uit de categorie ‘algemene soorten’ van toepassing. Beschermde diersoorten (ook die van de categorie ‘algemene soorten’) die tijdens het verwijderen van vegetatie en het vergraven van grond worden aangetroffen, moeten direct worden gevangen en in het aangrenzende gebied worden vrijgelaten.

Literatuur

- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff. 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden; European Invertebrate Survey, Leiden.
- Dienst Regelingen. 2009a. Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009b. Bijlage aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009c. Uitleg Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.
- Dienst Regelingen. 2011a. Soortenstandaard Gierzwaluw. Ministerie van EL&I, Den Haag.
- Dienst Regelingen. 2011b. Soortenstandaard Huismus. Ministerie van EL&I, Den Haag.
- Küsters, K. 2010. Betreft: Oplevering vleermuisonderzoek kom Vlieden (P10-0149). Briefrapport gericht aan Martijn Prins van Bureau Verkuylen BV. STARO, Gemert.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-A. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-B. Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- RAVON, 2004. Waarnemingenoverzicht 2002. RAVON, 6: 33-48.
- RAVON, 2006. Waarnemingenoverzicht 2005. RAVON, 24: 46-64.
- RAVON, 2007. Waarnemingenoverzicht 2006. RAVON, 27: 46-64.
- RAVON, 2010. Waarnemingenoverzicht 2007 en 2008. RAVON, 34: 61-80.
- RAVON, 2011. Waarnemingenoverzicht 2010. RAVON, 42: 105-119.
- RAVON, 2013. Waarnemingenoverzicht 2012. RAVON, 51: 119-132.